

Suomalaisia pianosävellyksiä
Finnish Compositions for Piano

JOUKO TÖTTERSTRÖM
Iisi salapoliisi

Kappaleita nelikätisille shamaaneille

Easy detective

Pieces for Four-handed Shamans

M181

Kansikuva ja kuvitus/*Cover and illustration*: Irmeli Matilainen

© **MODUS MUSIIKKI OY**

Puistokatu 6 D 1

39500 Ikaalinen, Finland

puh./tel +358 (0)40 169 8484

fax: + 358 (0)3 458 9021

info@modusmusiikki.fi

www.modusmusiikki.fi

JOUKO TÖTTERSTRÖM

Iisi salapoliisi

Kappaleita nelikätisille shamaaneille

Easy detective

Pieces for Four-handed Shamans

Sisällys/Contents

	sivu/page
Kaksi kappaletta nuorille pianisteille – <i>Two pieces for young pianists</i>	
Kangastus – <i>Mirage</i>	5
Valssi – <i>Waltz</i>	6
Kolme sävellystä nuorille pianisteille – <i>Three compositions for young pianists</i>	
Meditaatio – <i>Meditation</i>	9
Tunnelma – <i>Atmosphere</i>	10
Minun kultani kaunis on – <i>My sweetheart is beautiful</i>	14
Neljä sävellystä nuorille pianisteille – <i>Four compositions for young pianists</i>	
Hymy ja kyyneleitä – <i>Smile and tears</i>	16
Kaaria – <i>Slurs</i>	17
Iisi Salapoliisi – <i>Easy detective</i>	18
Jännitystä! – <i>Excitement!</i>	21

M181

ISMN M 979-0-55003-207-1

ESIPUHE NELIKÄTISILLE SHAMAANEILLE

Pianistien tulisi aloittaa yhteissoitto mahdollisimman aikaisin, ja se olisi hyvä sisällyttää olennaiseksi osaksi tavoitteellista musiikinopiskelua esimerkiksi niin, että se olisi kiinteä osa musiikkioppilaitosten pianonsoiton opetusta ja tasosuoritusvaatimuksia. On havaittu, että pianoduo- tai nelikätiissoitto kehittää tarkka-
korvaisia ja herkkiä kamarimuusikkoja. Pianolla nelikätiisesti soitettaessa soittamisen haasteet ikään kuin kertautuvat, ja tästä saatu hyöty ja oppi antavat varmuutta ja selkeyttä soolosoittoon.

Pianoduotyöskentely kehittää soittajan sosiaalisia taitoja, mikä parantaa yhteistyökykyä. Nelikätiäinen soitto on erinomaista vastapainoa yksin soittamiselle ja harjoittelukselle. Pianoduosoitolla on myös monia soolosoittoon heijastuvia positiivisia vaikutuksia, kuten harjoittelumotivaation paraneminen, esiintymisvarmuuden lisääntyminen ja oman soiton kuuntelun kehittyminen.

Olen halunnut kantaa korteni pianoduosoiton ke-
koon säveltämällä nelikätiisiä ja kahden pianon teok-
sia pianopedagogien, lasten ja nuorten käyttöön. Näistä helpoimmat julkaistaan tässä vihkossa, ja julkaisusarjan myöhemmissä osissa hieman vaativammat kap-
paleet pääsevät esille. Toivon, että sävellyksistäni on iloa ja innoitusta pianoduosoiton rikastuttajana.

Sävellysten kohdalla olennaisinta on tunnelman ja karakterisoinnin korostaminen, ja jos jotkut asiat tuntuvat esimerkiksi käden pienen koon vuoksi liian hankalilta soittaa, voi opettaja sovittaa joitakin tahteja uudelleen. Tärkeintä on kokea yhteissoiton ilo ja ilmaista soitolla tunteita ja tuntemuksia.

Oulussa 28.9.2011

Jouko Tötterström

PREFACE TO FOUR-HANDED SHAMANS

Pianists should begin ensemble playing as early as possible and it would be good to include it as an essential part of goal-oriented musical studies. Studying music in this way would be beneficial if it were to become a fixed part of piano teaching and examinations in music schools. It has been discovered that piano duo playing or four-handed playing develops sharp-eared and sensitive chamber musicians. When people play piano four-handedly, the challenges, in a manner of speaking, are multiplied and the advantages and adopted skills that are received from this give confidence and clarity to solo playing.

Piano duo playing develops the social skills of the players which improves their ability to cooperate. Four-handed playing is an excellent counterbalance to playing and practicing alone. Piano duo playing has many other positive effects which are reflected in solo playing such as an improved motivation in practicing, an increased confidence in performing and a further developed ability to listen to one's own playing.

I have wanted to carry my straw in the stack of piano duo playing by composing both four-handed and two piano works for piano pedagogues, children and young people. The easiest of these pieces are published in this book and the more difficult and demanding works will be included in future volumes within this publication series. I hope that my compositions will give joy and inspiration as an enrichment of piano duo playing.

In these compositions, it is most essential to emphasize the atmosphere and characterizations in the music. If some matters (eg. passages, phrases or other elements) feel too difficult, for example, because of a small hand, the teacher may arrange some bars. It is most important to experience the joy of the playing together and to express emotions and feelings with the playing.

In Oulu 28th September 2011

Jouko Tötterström

Ajatuksia kokoelman sävellysten soittamisesta

Meditaatio

Sävellys on legato- ja balanssiharjoitus, jossa melodioitten pitää soida mahdollisimman kiinteästi, ja äänten soinnilliseen tasapainoon on hyvä kiinnittää erityistä huomiota. Koska sävellyksen tempo on hidas, samaan aikaan soitettavien äänten alukkeiden osuminen yhtäaikaa on haasteellista.

Tunnelma

Dynamiikan tasapainon rakentaminen on tässä kappaleessa keskeinen elementti. Kokonaissatsin ääripäiden sävelet on hyvä soittaa painokkaammin ja elävämmin kuin sisempien käsien väliäänten triolikuviot, joiden tulisi sulautua toisiinsa mahdollisimman saumattomasti. Sisemmät kädet totuttelevat soittamaan koko ajan hieman epämurkavassa asennossa, koska niiden kuviot on kirjoitettu niin, että niitä soittaessa kädet menevät päällekkäin. Pedalinkäyttöön kannattaa kiinnittää erityistä huomiota.

Minun kultani kaunis on

Kappale on ennen kaikkea staccato-harjoitus. Secondon rooli on aktiivinen, ja ko. osuuden soittaja saa sekä aloittaa että lopettaa sävellyksen omalla soolollaan. Staccatojen tulee olla molemmilla soittajilla tarkasti samalla tavalla soitettuja. Äänten katkaisun toteutus – staccaton terävyysaste – on tässä keskeisenä tekijänä aksentoinnin ja voimakkuuden ohessa. Rytmien pitää olla jämäkkä ja selkeästi aksentoitu. Sovituksessa käytetään terassidynamiikkaa, joten muutokset äänenvoimakkuudessa on tehtävä mahdollisimman äkkiä.

Hymyä ja kyyneleitä

Kappaleessa molemmilla soittajilla on sekä melodia- että säestysoittoa. Soittaessa tarvitaan vain kahta erilaista artikuloitintapaa, legatoa ja tenutoa (pitkä, lähes legatomainen kosketus), mikä on omiaan korostamaan kappaleen rauhallista luonnetta. Äänten välinen tasapaino on erityisen tärkeä, jotta melodia pääsee esille. Sävellys auttaa hyvän, laulavan soittotavan etsimisessä. Kiinteän legaton ja kantavan soinnin tavoittelu kappaleen pehmeästä karaktääristä huolimatta on haasteellinen tehtävä.

Kaaria

Sävellyksessä harjoitellaan melodiasoiton sujuvuutta kädeltä ja soittajalta toiselle siirryttäessä. Teknisenä tavoitteena voidaan pitää käsien vapaata ja rentoa liikettä koskettimistolla. Sävellys voidaan tarpeen vaatiessa opetella myös ilman nuotteja esim. silloin, mikäli soittajat eivät lue nuotteja vielä kovin sujuvasti. Ulkoa soittaminen tekee teoksen esittämisen helpommaksi, koska silloin soittajat voivat keskittyä käsien siirtojen ja risteilyn seuraamiseen.

Iisi salapoliisi

Kappaleessa harjoitellaan kolmen erilaisen rytmien ja sointikaraktääriin soittamista päällekkäin. Sävellys sisältää secondosuudessa ostinato-säestyksen, joka tulee soittaa legatossa, rytmisesti ja dynaamisesti mahdollisimman tasaisesti ja riittävästi. Primon tekstuurissa on dissonoivia sointuja, jotka on jaettu vuorotellen soittaville käsille. Sointukulun pitää muodostua saumattomaksi, mutta sointi saa olla kirpeä eikä dissonansseja pidä pehmentää. Pedalia on käytettävä runsaasti, ja nyrkkisääntönä voi pitää sitä, että painallusten kestot ovat pääsääntöisesti tahdin mittaisia.

Jännitystä!

Tämän sävellyksen keskeisenä ideana on harjoitella jännitteen ylläpitoa soitossa. Kappaleen tunnelma on tavallaan monotoninen ja aluksi jopa staattisen tuntuinen, mutta sen rytmikka tihenee ja dynamiikka kasvaa vähitellen huipennusta kohti. Tempo ei saa olla liian nopea. Tahdissa 17 rytmien tihentyminen kuudesta osasta osanuotteiksi, ja nouseva murrettu sointu jatkaa matkaansa ylöspäin secondolta primolle. Kuulija ei saa havaita rytmistä saumaa tai sävyeroa soinnissa aiheen siirtäessä soittajalta toiselle. Sama asia koskee tahteja 18–20 ja (eri suuntaan) 21–22.

Kangastus

Musiikissa on selkeä hieman eksoottinen karaktääri, jota laittaa soittajien mielikuvituksen liikkeelle. Kangastuksessa yhteissoitto on erityisen haastavaa hitaan tempon ja pitkien yhtäaikaisten nuottien vuoksi.

Valsi

Kappaleen soittamisessa haasteina ovat hyvän balanssin aikaansaanti ja rytmisen eleganssin tavoittaminen. Nyansointi ja soiton sävyt ovat tärkeitä, jotta musiikkiin saadaan riittävästi ilmettä.

Thoughts and performance notes for the compositions in this collection

Meditation

This composition is a legato and balance exercise in which the melodies must sound as solid as possible. It is good to pay special attention to the balance between the different voices. Because the tempo of the composition is slow, it is challenging to co-ordinate the voices.

Atmosphere

The focal point of this piece is the building of the proper balance between the dynamics. It is good to play the notes at the outer ends of the texture with more weight and clarity than in the triplet figures of the inner hands. These triplets should integrate into each other as seamlessly as possible. The inner hands are required to play continuously in a slightly uncomfortable position because their figures have been written so that the hands will overlap. Special attention should be given to pedal use.

My sweetheart is beautiful

The piece is above all a staccato exercise. Secondo's role is active and the player of that part may both begin and finish the composition with his/her own solo. Staccatos have to be played carefully in the same way by both players. Execution of the cutting of voices – the degree of sharpness with which the staccato is played – is a central factor in this piece in addition to dynamics. The rhythm must be assertive and accented clearly. In this arrangement, terrace dynamics have been used and so the changes in volume must be made as suddenly as possible.

Smile and tears

In this piece, melodic and accompaniment playing is required of both players. Only two different types of articulation are used, the legato and tenuto (a long nearly legato-like touch). These articulations lend themselves to help emphasize the piece's peaceful character. The balance between the voices is especially important so that the melody will be heard clearly. The composition helps in finding a good singing quality in one's playing. The goals to achieve a firm legato and a vibrant tone give the player a challenge in addition to playing with a soft character.

Slurs

In this composition, the fluency of the melody playing is practiced when the melody moves from the hands of one player to the hands of the other. The ability to play with free and relaxed movements of the hands can be considered to be the technical goal. Players can learn this composition also by heart if necessary, for example in a case where the players do not read music very fluently yet. Playing by heart makes the performance of the work easier because then the players can concentrate on the transfers and crossing of hands.

Easy detective

In this piece, three different rhythm and sound characters are practiced and played simultaneously. The secondo part in this composition contains an ostinato-accompaniment which must be played in a legato, rhythmic and quiet fashion as well as being played as evenly as possible. Primo's texture has dissonant chords which are to be played with alternating hands. The chord changes must be seamless, but the sound should be crisp, and the dissonances should not be softened. A lot of pedal must be used, and the pedal durations are mainly one bar long.

Excitement!

The main idea of this composition is to practice the ability to maintain musical tension and excitement in a performance. The atmosphere is monotonous and feels at first even static. The rhythmic values quicken and the dynamics increase gradually towards the culmination. The tempo must not be too quick. In bar 17, the time values have increased to sixteenth notes in the broken chords, which rise upwards and are passed off from secondo to primo. The listener must not hear a break in the rhythm or the sound when the subject moves from one player to another. The same matter applies to bars 18–20 and (in the opposite direction) bars 21–22.

Mirage

In this music, there is a clear and slightly exotic character which should inspire the players' imaginations. In this piece, the co-ordination between the parts is especially challenging because of the slow tempo and simultaneous long notes.

Waltz

Playing with good balance and with rhythmic elegance are the challenges which are presented in this piece. The nuances and the colours of the playing are of particular importance in order to highlight the expressivity in this music.

Kaksi kappaletta nuorille pianisteille

Two pieces for young pianists

Kangastus – *Mirage*

Jouko Tötterström
(2006)

Andante enigmatico (♩=86)

Primo

mp espr. p

Secondo

p espr. mp

(8va)

8

mf m.d.

8

p mp

(8vb)

jñe / etc.

Valssi – Waltz

Jouko Tötterström
(2006)

Andante sostenuto ♩. = 40

Primo

mp

Secondo

p

con ped.

10

p

10

pp

Kolme sävellystä nuorille pianisteille

Three compositions for young pianists

Meditaatio – *Meditation*

Jouko Tötterström
(2004)

Andante cantabile ♩ = 76

Primo

mp

Secondo

mp
p

5

pp
p

5

pp

jne / etc.

Tunnelma – Atmosphere

Jouko Tötterström
(2004)

Spianato ♩ = 80

Primo

pp

Secondo

pp

♯

Ped.

3

♯

Ped.

5

p (*poco marcato*)

♯

Ped.

Minun kultani kaunis on

My sweetheart is beautiful

suom. kansansävel / Finnish folk song

sov./arr. Jouko Tötterström

Molto allegro ♩ = 180

Primo

Secondo

mf

5

mf

5

mp

9

p

9

pp

jne / etc.

Nejä sävellystä nuorille pianisteille

Four compositions for young pianists

Hymyä ja kyyneleitä – *Smile and tears*

Jouko Tötterström
(2005)

Lento ♩ = 58

Primo

mp espr.
p

Secondo

p

5

p

5

mf espr.
p

jne / etc.

Kaaria – Slurs

Allegretto melancolico ♩ = 112

Jouko Tötterström
(2005)

Primo

mf

Secondo

mf

5

mp

5

mp

jne / etc.

Iisi salapoliisi – Easy detective

Jouko Tötterström
(2005)

Moderato ♩ = 120

Primo

mf p

legato

Secondo

mf p

con Ped.

5

mf p

mf

9

f

f

jne / etc.

Jännitystä! – *Excitement!*

Jouko Tötterström
(2005)

Misterioso ♩ = 110

8va-----

Primo

p *pp*

legato

Secondo

p *pp*

legato

Leg. *Leg.* *Leg.* *Leg. simile*

5

p *pp*

5

p *pp*

jne / etc.

Detailed description of the musical score: The score is for a two-piano piece. It features a 'Primo' part (treble clef) and a 'Secondo' part (bass clef). The tempo is marked 'Misterioso' with a quarter note equal to 110 beats per minute. The key signature has one sharp (F#). The piece is in common time (C). The first system consists of four measures. The Primo part has a melodic line with a dynamic change from *p* to *pp* and a *8va* marking above the second measure. The Secondo part provides harmonic support with chords and a *legato* marking. The second system also consists of four measures, starting with a measure number '5'. It continues the melodic and harmonic themes, with dynamics *p* and *pp*. The piece concludes with the instruction 'jne / etc.'.

JOUKO TÖTTERSTRÖM (s. 1956) aloitti musiikkiopintonsa Salon musiikkiopistossa. Hän opiskeli Sibelius-Akatemiassa pianonsoittoa Eero Heinosen, Liisa Pohjolan ja Matti Raekallion johdolla.

Vuonna 2008 Tötterström suoritti Sibelius-Akatemiassa musiikin tohtorin tutkinnon, jonka aiheena oli “Pianoduon haasteet – Käytännölliset ja pedagogiset kysymykset sekä sävellyskokoelma”.

Modus Musiikki Oy julkaisee tämän työn aikaansaannoksena syntyneet pianoduosävellykset useassa niteessä. Käsillä oleva ensimmäinen vihko sisältää lapsille ja nuorille – sekä tietysti heidän opettajilleen – sävellettyjä kappaleita, jotka on kohdennettu musiikkikoulutason soittajille.

Vuosina 1980–1985 Jouko Tötterström toimi lehtorina Länsi-Pohjan musiikkiopistossa ja 1985–1999 Oulun konservatorion pianonsoiton yliopettajana. Vuodesta 1999 alkaen hän on työskennellyt Oulun seudun ammattikorkeakoulussa kulttuurialan yksikössä yliopettajana. Hän on opettanut useilla mestarikursseilla kotimaassa, Italiassa, Norjassa ja Ruotsissa.

Tötterström on opiskellut sävellystä Erland Sundqvistin, Paavo Heinisen ja Kari Kuosmasen johdolla. Hän on säveltänyt pianoduoteoksia, urkumusiikkia, kamarimusiikkia, kuoromusiikkia, lauluja ja orkesteriteoksia. Tötterströmin useat teokset ovat syntyneet muusikoiden tilauksina.

***JOUKO TÖTTERSTRÖM** (b. 1956) began his music studies in the music school of Salo. He studied piano playing in the Sibelius Academy under the guidance of Eero Heinonen, Liisa Pohjola and Matti Raekallio.*

In 2008, Tötterström graduated with a Doctor of Music degree from Sibelius Academy. The title of his thesis was “The Challenges of Piano Duo – Practical and Pedagogical Questions and a Composition Collection”. Modus Musiikki Oy publishes, in several volumes, the piano duo pieces which have been created as part of this work. This book, the first volume in the collection, contains compositions for children and young people and, of course, for their teachers. The pieces are intended for players studying in music schools and conservatoires.

Jouko Tötterström worked in 1980–1985 as the senior teacher in the music school of Länsi-Pohja and during 1985–1999 as a principal lecturer of piano playing in the Conservatory of Oulu. Since the year 1999, he has worked in Oulu University of Applied Sciences as a principal lecturer. He has given several masterclasses in Finland, Italy, Norway and Sweden.

Tötterström has studied composition under the supervision of Erland Sundqvist, Paavo Heininen and Kari Kuosmanen. He has composed piano duos, organ music, chamber music, choir music, songs and orchestral works. Tötterström has received numerous commissions from musicians to create new works.